

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci způsobilosti k právním úkonům [REDAKCE], bytem [REDAKCE], o návrhu jmenovaného na obnovu řízení, vedené u Okresního soudu v Šumperku pod sp. zn. 13 Nc 1166/96, o dovoláních [REDAKCE] a [REDAKCE], bytem [REDAKCE], proti usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci ze dne 1. dubna 1997, č.j. 40 Co 882/96-35, takto:

Dovolání se odmítají.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud v Šumperku usnesením ze dne 25. července 1996, č.j. 13 Nc 1166/96-5, zamítl návrh [REDAKCE] na povolení obnovy řízení ve věci Okresního soudu v Olomouci, sp. zn. Nc 1565/86, týkající se jeho způsobilosti k právním úkonům, když - cituje ustanovení § 230 odst. 1 občanského soudního řádu (dále též jen „o.s.ř.“) - uzavřel, že návrh byl podán opožděně; rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. září 1987, č.j. Nc 1565/86-42, totiž nabyl právní moci 22. prosince 1987 a návrh na obnovu řízení byl podán až 5. září 1994.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci jako soud odvolací pak usnesením ze dne 1. dubna 1997, č.j. 40 Co 882/96-35, usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud poukázal na skutečnost, že usnesením ze dne 7. června 1994, č.j. P 335/88-101, zahájil Okresní soud v Šumperku řízení o změnu žalobcovy způsobilosti k právním úkonům, případně o zbavení [REDAKCE] způsobilosti k právním úkonům a odtud dovedl pochybnosti o jeho procesní způsobilosti (srov. § 20 o.s.ř.) v této věci. Na tomto základě dále uvedl, že bude na soudu prvního stupně, aby se dle § 29 odst. 2 o.s.ř. postaral o ustanovení opatrovníka jmenovanému. Rovněž měl za to, že návrh neobsahuje zákonem stanovené náležitosti (srov. § 79 odst. 1 o.s.ř.), a že vyličení skutečností týkajících se důvodů obnovy je neurčité, neúplné a nesrozumitelné, takže podle nich nelze určit konkrétní důvod obnovy. Navrhovatelovo podání neobsahuje konečně ani údaj o tom, čeho se jím domáhá; veškeré tyto nedostatky brání věcnému projednání návrhu na obnovu řízení a navrhovatele je třeba postupem dle § 43 o.s.ř. k odstranění těchto vad vyzvat.

Proti usnesení odvolacího soudu podali (posléze zastoupeni advokátkou) včasné dovolání [REDAKCE] (č.l. 45-47) a jeho manželka [REDAKCE] (č.l. 52-54). Dovolatelé mají dovolání za přípustné dle § 237 odst. 1 písm. d/, f/ a g/, § 238a odst. 1

písm. a/ a § 239 odst. 2 o.s.ř. a shodně namítají, že jsou dány dovolací důvody dle § 241 odst. 3 písm. a/, b/ a d/ o.s.ř., jimiž lze odvolacímu soudu vytýkat, že v řízení došlo k vadám uvedeným v § 237 o.s.ř. (písmeno a/), řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (písmeno b/) a že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (písmeno d/). Konkrétně uvádějí, že bylo porušeno jejich právo dané Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod, neboť ve věci nebylo nařízeno jednání a nebylo provedeno dokazování. Ve věci Okresního soudu v Olomouci sp. zn. Nc 1565/86 žádná právní moc neexistuje a obnova řízení je v souladu s občanským soudním řádem, zákonem č. 1/1993 Sb., a řízení ve věci Okresního soudu v Šumperku, č.j. P 335/88-101, nebylo zahájeno. Oba rovněž žádají, aby věc byla dle ustanovení § 75 odst. 2 písm. b/ zákona č. 182/1993 Sb. přímo postoupena Ústavnímu soudu, neboť v ní dochází ke značným průtahům a vzniká nebo může vzniknout závažná újma; požadavek na postoupení věci Ústavnímu soudu uplatňují i pro případ, že nebude vyhověno jejich návrhu. Prostřednictvím odkazu na obsah svého dřívějšího odvolání (č.l. 8-10) [redacted] též namítá, že soudkyně okresního soudu [redacted] se v roce 1986 podílela na Okresním soudu v Šumperku na největších zločinech proti zdraví a lidskosti na jeho osobě a vypracovala usnesení ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. Nt 88/86, „aby se jednalo v jeho nepřítomnosti“, což bylo důvodem jeho pozdějšího omezení. [redacted] nad rámec společných námitek obou dovolatelů poukazuje i na to, že jí nebylo doručeno rozhodnutí o vyloučení soudkyně [redacted]

Dovolání v této věci nejsou subjektivně přípustná.

Podle ustanovení § 236 odst. 1 o.s.ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští. Přípustnost dovolání proti usnesení upravují ustanovení § 237, § 238a a § 239 o.s.ř.

Přípustnost dovolání podle citovaných ustanovení je objektivní kategorií, která se zásadně neváže na konkrétního účastníka. „Subjektivní přípustnost“ dovolání oproti tomu implikuje otázku určení subjektu, který je v daném případě oprávněn - ve smyslu § 243b odst. 4, § 218 odst. 1 písm. b/ o.s.ř. - dovolání, jež je objektivně přípustné, podat. Subjektivní přípustnost odráží stav procesní újmy v osobě určitého účastníka řízení, která se projevuje v poměření nejprůzračnějšího výsledku, který odvolací soud pro účastníka mohl založit svým rozhodnutím, a výsledku, který svým rozhodnutím skutečně založil. Z povahy dovolání jakožto opravného prostředku plyne, že oprávnění je podat (subjektivní přípustnost) svědčí účastníku, v jehož neprospěch toto poměření vyznívá, je-li způsobená újma na základě dovolání odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší (shodně srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. října 1997, sp. zn. 2 Cdon 1363/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 3, ročník 1998, pod číslem 28).

Odstranění (zrušení) výroku rozhodnutí odvolacího soudu, jímž se usnesení soudu prvního stupně zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení, by ovšem nevedlo ke stavu pro dovolatele příznivějšímu (v porovnání s dobou, jež předcházela jeho vydání); zrušením kasačního usnesení by se totiž obnovilo usnesení, kterým okresní soud návrh na obnovu řízení zamítl, takže dovolatelé, kteří prosazují povolení obnovy řízení, by se - z hlediska svých procesních zájmů - odklizením odvolacího usnesení ocitli v subjektivně horším postavení. Jinak řečeno, napadeným usnesením nebyla dovolatelům způsobena žádná újma,

jíž by bylo lze zhojit v dovolacím řízení. Není-li dovolání subjektivně přípustné, je bezpředmětné zabývat se otázkou, zda mohlo být - dle některého z ustanovení § 237, § 238a a § 239 o.s.ř. - přípustné objektivně.

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o.s.ř.), podle § 243b odst. 4 a § 218 odst. 1 písm. b/ o.s.ř. dovolání usnesením odmítl.

Pro úplnost se dodává, že Nejvyšší soud neměl důvod postoupit věc dle § 75 odst. 2 písm. b/ zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, přímo Ústavnímu soudu, když o dovolání rozhoduje Nejvyšší soud, nikoli soud Ústavní.

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně 30. srpna 2000

JUDr. Zdeněk K r č m á ř
předseda senátu

